

TISKOVÁ ZPRÁVA

I přes současnou nepříznivou epidemiologickou situaci nezapomínáme na Světový den vody

Praha, 20. března 2021 – V pondělí 22. března si svět připomíná význam vody prostřednictvím Světového dne vody, který byl Organizací spojených národů určen od roku 1993 na 22. březen. Důvodem vyhlášení Světového dne vody byla skutečnost, že již v té době miliarda lidí trpěla nedostatkem pitné vody a tím, že nemá přístup k vodě. O životně důležitém významu vody by dnes snad již nikdo neměl pochybovat, ale není tomu tak, protože žijeme ve vodním blahobytu a mnozí neustále význam vody pro život člověka podceňují. V souvislosti s aktuální pandemií, způsobené koronavirem označovaným jako SARS CoV-2 a v souvislosti s výskytem nemoci Covid-19, nabývá nenahraditelnost vody ještě většího významu. Neustále platí základní doporučení ze strany orgánů ochrany veřejného zdraví k prevenci této nákazy, abychom si všichni a často myli ruce čistou tekoucí vodou.

Tématem letošního Světového dne vody je „Valuing Water“, tedy „Hodnota vody“. Voda má pro život, jakoukoliv jeho formu nebo funkci zcela nevyčíslitelnou hodnotu. Existuje oblast lidské činnosti, kde není třeba voda? Existuje potravina, na jejíž výrobu není třeba voda? Existuje ekosystém, pro jehož fungování není třeba voda? Voda je jenom jedna, a proto je třeba ji chránit jako nenahraditelný zdroj a zajistit udržitelné nakládání s veškerými zdroji povrchových a podzemních vod na našem území.

Ministerstvo zemědělství (MZe) průběžně naplňuje opatření z Koncepce na ochranu před suchem pro území České republiky. Stejně tak provádí i ochranu před povodněmi, jako hrozbou druhého hydrologického extrému. *„Na omezení následků sucha věnovalo Ministerstvo zemědělství v loňském roce 14,9 mld. Kč. Před dvěma lety na setkání ke Světovému dni vody ministr Miroslav Toman uvedl slogan ‚Co den, to rybník‘. Tuto výzvu se daří plnit dokonce ve větším měřítku. V roce 2019 vzniklo nebo se upravilo 387 rybníků a v roce 2020 to bylo 372 nových rybníků. O dotační program je velký zájem, do roku 2030 plánujeme podporu až 3,75 mld. Kč. To umožní vznik přes 2600 rybníků,“* řekl náměstek Sekce vodního hospodářství Ministerstva zemědělství Aleš Kendík.

Dále MZe podporuje obor vodovodů a kanalizací. Loni MZe připravilo Program na podporu opatření pro zmírnění negativních dopadů sucha a nedostatku vody, který pilotně podpořil obnovu a zabezpečení vodárenských soustav. V rámci programu bylo vybráno sedm pilotních projektů s náklady 700 mil. Kč, pro které vláda schválila podporu ve výši 490 mil. Kč. (z toho je již šest akcí v realizaci). Tyto projekty zajistí napojení cca milionu a půl obyvatel na zlepšené zabezpečení nebo zásobování pitnou vodou. V letošním roce byla zahájena příprava rozšíření tohoto programu s předpokládanou alokací 4,4 mld. Kč na období 2021 - 2025.

V boji k omezení následků sucha pokračuje MZe i přípravou velkých efektivních akumulací vody v nových přehradních nádržích nebo prosazováním zvýšení hladin Novomlýnských nádrží pro rozvoj závlah a zaplavování lužního lesa. Dále resort zemědělství zajistil přípravu novely vodního zákona s kapitolou věnovanou suchu, iniciovalo návrh ústavního zákona o ochraně pitné vody, pokračují také aktivity k zadržování vody v krajině, jako je omezení eroze limitem půdních bloků do velikosti 30 ha na jednu plodinu, snižování aplikace pesticidů v ochranných pásmech vodních zdrojů apod.

Svaz vodního hospodářství ČR ve spolupráci s organizací SOVAK tradičně, organizuje při příležitosti Světového dne vody setkání odborníků a jiné osvětové akce, které ale již druhým rokem s ohledem na nepříznivou epidemiologickou situaci nelze uskutečnit. *„Proto využijme i*

doprovodný slogan hlavního tématu letošního Světového dne vody „Voda znamená pro různé lidi různé věci“ a zamysleme se každý sám, co pro koho voda znamená a jakou má pro koho hodnotu“ připomíná předseda představenstva Svazu vodního hospodářství ČR (SVH ČR) Petr Kubala a dodává „Jsem přesvědčen, že mnozí, kdo se nad tímto tématem zamyslí u nás, kde si užíváme vodního blahobytu, se dostanou do nesnází. Je to tím, že bereme vodu jako „všudypřítomnou samozřejmost. Voda má tu nejvyšší hodnotu pro život, je to „ta nejvyšší“ hodnota jakou si dovedeme představit a my se musíme naučit spolupracovat a přemýšlet v širších, mezioborových souvislostech, dokud k tomu ještě máme čas. Proto Svaz vodního hospodářství podporuje a prosazuje všechna řešení vedoucí k zajištění dostatečného množství kvalitních vodních zdrojů do roku 2050, aby i naše děti a budoucí generace mohly užívat dosaženého standardu života ve vodním blahobytu jako my nyní.“

„Je třeba zdůraznit, že vodu si od přírody půjčujeme a naši zodpovědnosti je vracet ji zpátky do přírody tak čistou, abychom nenarušili život ve vodních ekosystémech“ uvádí ředitel sdružení oboru vodovodů a kanalizací SOVAK ČR Vilém Žák. Vodárenské společnosti zajišťují nepřetržitě dodávky pitné vody a čištění odpadních vod i v období koronavirové pandemie. „Nikde v ČR nebyly od března 2020 až do března 2021 žádné problémy s kvalitou dodávané pitné vody, žádné problémy s odváděním vyčištěné odpadní vody, žádná vodárna ani čistírna odpadních vod nebyla uzavřena z důvodu karantény ani jiných dopadů pandemie. Všechny společnosti dodržovaly v maximální míře hygienická a provozní opatření, která si musela dle situace individuálně nastavit, včetně testování zaměstnanců, které prováděla řada společností ještě před povinností zavedenou státem“ dodává Vilém Žák.

Významný podíl na stabilitě oboru vodovodů a kanalizací má i CzWA, která přispívá ke stálému zlepšování a dosahování maximální kvality a efektivity oboru, ať už ve vztahu k ochraně zdrojů a životního prostředí, nebo všech uživatelů vodohospodářských služeb. Nástrojem k tomu jsou zejména přenos poznatků vědy a výzkumu ze zahraničí, odborné akce pro širokou veřejnost a zapojení našich expertů do legislativních procesů. „Hlavní témata, kterým se věnujeme a hledáme jejich řešení, jsou zároveň aktuálně největší problémy oboru - udržitelné a moderní vodárenství a čistírenství, hospodaření s dešťovými vodami, nastavení podmínek pro opětovné využívání vody, ochrana vody před specifickými polutanty a optimální řešení pro malá sídla“ uvádí David Stránský, předseda výboru Asociace pro vodu ČR (CzWA).

Při příležitosti Světového dne vody zástupci Ministerstva zemědělství, SVH ČR, SOVAK ČR a CzWA děkují všem, kteří se o vodu starají zvláště v této pandemické době. Díky nim se ti, kteří jsou v první linii v boji s pandemií, mohou soustředit na svoji práci a naopak se nemusí starat o tak samozřejmé věci, jako je dostatek bezpečné pitné vody a bezproblémové odvádění a čištění vody odpadní.

Ministerstvo zemědělství: Vojtěch Bílý, vojtech.bily@mze.cz

SVH ČR, RNDr. Petr Kubala, předseda představenstva, petr.kubala@pvl.cz

SOVAK ČR, Ing. Vilém Žák, ředitel a člen představenstva, zak@sovak.cz

CzWA, doc. Ing. David Stránský, Ph.D., předseda výboru Asociace pro vodu ČR, David.Stransky@cvut.cz